

Forslag

til

Lov om opførelse af skoler under statens åndssvageforsorg.

Fremsat den 16. marts 1962 af *socialministeren*.

Til opførelse af skoler under statens åndssvageforsorg stilles der i finansårene 1962-63—1965-66 et beløb på 75 mill. kr. til rådig-

hed for bestyrelsen for statens åndssvageforsorg. Beløbet ydes som lån af statskassen på vilkår, der fastsættes af socialministeren.

Bemærkninger til lovforslaget.

Skoleundervisning af åndssvage børn og unge har indtil for få år siden næsten udelukkende været givet på åndssvageforsorgens skolehjem (kostskoler), hvoraf det første — skolehjemmet på Gl. Bakkehus — oprettedes i 1855. Der findes for tiden 3 sådanne skolehjem i hele landet.

Åndssvageforsorgens første almindelige skole (eksternatskole) blev etableret i 1944, og der er siden under for sorgen blevet oprettet omkring 35 af disse skoler rundt om i landet, væsentligst i lejede lokaler og således, at de fleste af skolerne er af rent midlertidig karakter.

Det samlede antal børn og unge, der for tiden undervises henholdsvis på forsorgens skolehjem og i dens eksternatskoler, kan opgøres til ca. 2.750.

Først ved lov nr. 192 af 5. juni 1959 om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede er det blevet udtrykkeligt fastslået, at åndssvage børn og unge er undergivet undervisnings- og oplæringspligt. Det hedder herom i lovens § 9, at et barn, der er åndssvagt, eller hvis tilstand ganske må ligestilles med åndssvaghed, og som af denne grund ikke kan følge undervisningen i den almindelige folkeskole eller dennes særlige undervisning for børn med små evner, jfr. § 2, stk. 2, og § 29, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958 om folkeskolen, er undergivet undervisnings- og oplæringspligt efter

de nærmere i loven fastsatte bestemmelser. I samme paragrafs stk. 2 og 3 er det fastsat, at undervisnings- og oplæringspligten indtræder fra det tidspunkt, da barnet efter de til enhver tid i lov om folkeskolen fastsatte bestemmelser ville have været undergivet undervisningspligt, og normalt vedvarer indtil det fyldte 21. år, samt at undervisnings- og oplæringspligten anses for opfyldt, når forsorgens anvisninger herom følges.

Den gennem de senere år foregåede hastige vækst i antallet af eksternatskoler må naturligvis i første række betragtes som en direkte konsekvens af de synspunkter, der ligger til grund for åndssvageovens foran gengivne bestemmelser.

Eksternatskolerne frembyder for de fleste af børnene væsentlige pædagogiske fordele i forhold til skolehjemmene derved, at børnene og de unge kan følge skoleundervisningen, uden at de behøver at flyttes fra hjemmet. Alle erfaringer viser, at det ved undervisningen af åndssvage børn og unge — såvel som af andre grupper handicappede — er af afgørende betydning, at de pågældende i så ringe grad som overhovedet muligt fjernes fra en normal tilværelse. På denne måde formindsker man de vanskeligheder, som for de handicappede uvægerligt vil opstå, når de efter skolegangens afslutning skal tilpasse sig samfunds- og erhvervslivet.